TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA - **52731**

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Akın Gürlek tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 06.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye genelinde ceza infaz kurumlarında yaşanan aşırı doluluk ve kapasite aşımı, temel insan hakları, yaşam hakkı ve mahpusların insani yaşam koşulları açısından alarm verici boyutlara ulaşmıştır. Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün 2026 yılı sonbahar resmi istatistiklerine göre, Türkiye'de bulunan 402 ceza infaz kurumunun toplam kapasitesi 304 bin civarındayken, cezaevlerindeki toplam tutuklu ve hükümlü sayısı 434 bini aşmıştır.

Resmi kapasitenin yaklaşık 130 bin kişi üzerinde gerçekleşen bu doluluk oranı (yüzde 143 doluluk), cezaevlerinde koğuşların aşırı kalabalıklaşmasına, tutuklu ve hükümlülerin yerlerde nöbetleşe yatmak zorunda kalmasına, havalandırma, banyo ve sıcak su erişiminde büyük krizler yaşanmasına neden olmaktadır. Ağır koğuş şartları bulaşıcı hastalıkları tetiklemekte; ağır hasta ve engelli mahpusların tam teşekküllü hastanelere sevki ve tahliye süreçlerinde yaşanan bürokratik gecikmeler yaşam hakkı ihlallerini beraberinde getirmektedir.

Bunun yanı sıra, Cezaevi İdare ve Gözlem Kurullarının objektif hukuki kriterlerden uzak sübjektif değerlendirmelerle mahpusların şartlı tahliye (koşullu salıverilme) haklarını keyfi olarak ertelemesi, cezasızlık algısını derinleştiren infaz paketi tartışmalarıyla birleşerek yargıya olan güveni sarsmaktadır.

Bu çerçevede;

1. 2026 yılı Kasım ayı başı itibariyle Türkiye genelindeki ceza infaz kurumlarında bulunan toplam tutuklu ve hükümlü sayısı kaçtır? Bunların kapalı ve açık cezaevlerine göre dağılımı nedir?
2. Türkiye genelinde cezaevi fiziki kapasitesinin üzerinde tutuklu ve hükümlü barındıran ceza infaz kurumu sayısı kaçtır? Kapasite aşımı nedeniyle koğuş zeminlerinde yatak serilerek yatırılan mahpus sayısı tespit edilmiş midir?
3. Cezaevlerinde bulunan ağır hasta, yatağa bağımlı ve sürekli bakıma muhtaç mahpus sayısı nedir? Son 2 yılda Adli Tıp Kurumu raporlarına veya sevk gecikmelerine bağlı olarak cezaevlerinde hayatını kaybeden mahpus sayısı kaçtır?
4. Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulları tarafından 2025 ve 2026 yıllarında 'iyi halli olmadığı' gerekçesiyle şartlı tahliyesi ertelenen hükümlü sayısı kaçtır? Bu kararlara karşı İnfaz Hakimliklerine yapılan itirazların kabul edilme oranı nedir?

5. Cezaevlerindeki aşırı kalabalığı önlemek, tutuksuz yargılamayı asıl kılmak ve adli kontrol ile elektronik izleme gibi alternatif infaz yöntemlerini genişletmek amacıyla Bakanlığınızca planlanan yapısal reformlar nelerdir?
6. Cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülerin aileleriyle görüşme hakları, telefon süreleri ve mektup/kitap yasaklarına ilişkin keyfi kısıtlamaların kaldırılması için infaz personeline yönelik hangi denetim mekanizmaları işletilmektedir?